

Research Article

An Identification of Cognitive, Social-emotional and Behavioral Dimensions and Indicators Effective in Measuring Children's Academic Readiness When Entering Primary School¹

Mostafa Alikhani²   Asghar Minaei³   Noor Ali Farrokhi⁴
Mohammad Asgari⁵   Mehdi Dastjerdikazemi⁶

Received: 08/06/2023

Accepted: 01/10/2023

Abstract

Although assessing school readiness in children prior to entering primary

1. This article has been taken from a PhD thesis entitled "The Application and Comparison of the Rasch Model and Network Analysis in Constructing, Validating, and Standardizing the School Readiness Test and Developing an Explanatory Model" (Supervisors: Asghar Minaei and Noor Ali Farrokhi. Advisors: Mohammad Asgari and Mahdi Dastjerdi Kazemi) in the field of Measurement and Evaluation at Allameh Tabataba'i University, Faculty of Psychology and Education Sciences, Tehran, Iran.
2. PhD student, Measurement and Evaluation, Department of Measurement and Evaluation, Allameh Tabataba'i University, Faculty of Psychology and Education Sciences, Tehran, Iran. Email: mosalikhani@gmail.com   ORCID: 0000-0001-9420-5936
3. Associate Professor, Department of Measurement and Evaluation, Allameh Tabataba'i University, Faculty of Psychology and Education Sciences, Tehran, Iran (Corresponding Author). Email: asghar.minaei@yahoo.com   ORCID: 0000-0002-2875-7449
4. Professor, Department of Measurement and Evaluation, Allameh Tabataba'i University, Faculty of Psychology and Education Sciences, Tehran, Iran. Email: farrokhinoorali@gmail.com   ORCID: 0000-0002-5941-2750
5. Associate Professor, Department of Measurement and Evaluation, Allameh Tabataba'i University, Faculty of Psychology and Education Sciences, Tehran, Iran. Email: drmasgari423@gmail.com   ORCID: 0000-0003-0226-175X
6. Associate Professor, Department of Psychology and Special Education, Allameh Tabataba'i University, Faculty of Psychology and Education Sciences, Tehran, Iran. Email: dastjerdikazemi@gmail.com   ORCID: 0000-0002-2101-3172

* Alikhani, M., Minaei, A., Farrokhi, N. A., Asghari, M., & Dastjerdi kazemi, M. (1402 AP). An Identification of Cognitive, Social-emotional and Behavioral Dimensions and Indicators Effective in Measuring Children's Academic Readiness When Entering Primary School. *Journal of Islam and Social Studies*, 11(42), pp. 155-194. <https://doi.org/10.22081/JISS.2023.66598.2011>

school is an important initiative of the Ministry of Education, one of its main challenges is the lack of a native theoretical model containing the dimensions and indicators of school readiness. Therefore, this study aimed to identify the dimensions and indicators influencing the assessment of school readiness in children prior to entering primary school. To achieve this goal, preschool textbooks and curriculum objectives, first-grade textbooks, a teacher's guide in descriptive evaluation, and the opinions of first-grade teachers were examined using a semi-structured interview method, employing a qualitative approach and thematic analysis. The thematic analysis resulted in the extraction of 5 overarching themes, 9 organizing themes, and 220 basic themes. The findings revealed that motor skills, language and speech skills, cognitive skills, socio-emotional skills, and general competencies are the constituent dimensions of school readiness. While previous studies have addressed overarching themes, considering the multidimensional nature of school readiness, it was necessary to determine the basic themes as well. In this study, the motor dimension was further divided into gross and fine motor skills; the cognitive dimension was divided into general knowledge, memory, mathematics, and visual-spatial reasoning; the socio-emotional dimension was divided into peer interaction and interaction with adults; and the general competency dimension was divided into responsibility and positive attitude towards school. The basic themes were categorized under the relevant sub-dimensions, providing a basis for the development of assessment tools for this important construct by educational authorities.

Keywords

School Readiness Dimensions, Preschool, Thematic Analysis, Primary School, School Readiness Assessment.

مقاله پژوهشی

شناسایی ابعاد و نشانگرهای شناختی، اجتماعی عاطفی و رفتاری مؤثر

در سنجش آمادگی تحصیلی کودکان بدو ورود به دبستان^۱

مصطفی علیخانی^۲   اصغر مینائی^۳   نورعلی فرخی^۴

محمد عسگری^۵   مهدی دستجردی کاظمی^۶

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۰۳/۱۷   تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۰۷/۰۹

چکیده

اگرچه طرح سنجش آمادگی تحصیلی کودکان بدو ورود به دبستان، یکی از اقدامات بسیار مهم وزارت

۱. این مقاله برگرفته از رساله دکتری با عنوان: کاربرد و مقایسه مدل چندبعدی راش و تحلیل شبکه در ساخت، رواسازی و هنجاریابی آزمون آمادگی تحصیلی و تدوین مدل تبیینی (استادان راهنما: اصغر مینائی و نورعلی فرخی و استادان مشاور: محمد عسگری و مهدی دستجردی کاظمی)، رشته سنجش و اندازه‌گیری دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی دانشگاه علامه طباطبائی تهران، ایران می‌باشد.

۲. دانشجوی دکتری رشته سنجش و اندازه‌گیری، گروه سنجش و اندازه‌گیری، دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی دانشگاه علامه طباطبائی تهران، ایران. mosalikhani@gmail.com ORCID: 0000-0001-9420-5936

۳. دانشیار گروه سنجش و اندازه‌گیری، دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی دانشگاه علامه طباطبائی تهران، ایران (نویسنده مسئول). asghar.minaei@yahoo.com ORCID: 0000-0002-2875-7449

۴. استاد گروه سنجش و اندازه‌گیری، دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی دانشگاه علامه طباطبائی تهران، ایران. farrokhinoorali@gmail.com ORCID: 0000-0002-5941-2750

۵. دانشیار گروه سنجش و اندازه‌گیری، دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی دانشگاه علامه طباطبائی تهران، ایران. drmasgari423@gmail.com ORCID: 0000-0003-0226-175X

۶. دانشیار گروه روان‌شناسی و آموزش کودکان استثنایی، دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی دانشگاه علامه طباطبائی تهران، ایران. dastjerdikazemi@gmail.com ORCID: 0000-0002-2101-3172

* **استاد به این مقاله:** مصطفی علیخانی، مصطفی مینائی، اصغر فرخی، نورعلی عسگری، محمد و دستجردی کاظمی، مهدی. (۱۴۰۲). شناسایی ابعاد و نشانگرهای شناختی، اجتماعی عاطفی و رفتاری مؤثر در سنجش آمادگی تحصیلی کودکان بدو ورود به دبستان. فصلنامه علمی-پژوهشی (رتبه ب) اسلام و مطالعات اجتماعی، ۱۱(۴۲)، صص ۱۵۵-۱۹۴.

<https://Doi.org/10.22081/JISS.2023.66598.2011>

©Author(s).

آموزش و پرورش است، اما یکی از چالش‌های عمده آن، نبود یک مدل نظری بومی حاوی ابعاد و نشانگرهای آمادگی تحصیلی است؛ بنابراین پژوهش حاضر با هدف شناسایی ابعاد و نشانگرهای مؤثر در سنجش آمادگی تحصیلی کودکان بدو ورود به دبستان انجام شد. برای دسترسی به این هدف، کتاب‌های درسی و اهداف دوره پیش‌دبستانی، کتاب‌های درسی پایه اول دبستان، کتاب راهنمای معلم در ارزشیابی توصیفی و نظر معلمان پایه اول دبستان از روش مصاحبه نیمه‌ساختاریافته، با استفاده از رویکرد کیفی و روش تحلیل مضمون بررسی شدند. یافته‌های حاصل از تحلیل مضمون به استخراج ۵ مضمون فراگیر، ۹ مضمون سازمان‌دهنده و ۲۲۰ مضمون پایه منجر شد. یافته‌ها نشان داد که مهارت‌های حرکتی، مهارت‌های گفتار و زبان، مهارت‌های شناختی، مهارت‌های اجتماعی عاطفی، و شایستگی‌های عمومی، ابعاد تشکیل‌دهنده آمادگی تحصیلی هستند. هرچند که پژوهش‌های گذشته به مضمون‌های فراگیر اشاره کردند، ولی با توجه به چندبعدی بودن آمادگی تحصیلی ضرورت داشت که مضمون‌های پایه نیز تعیین شوند. در این پژوهش، بُعد حرکتی به دو مؤلفه جزئی‌تر به نام مهارت‌های حرکتی درشت و ظریف؛ بُعد شناختی به مؤلفه‌های دانش و اطلاعات عمومی، حافظه، ریاضیات و حساب، و استدلال دیداری فضایی؛ بُعد عاطفی اجتماعی به مؤلفه‌های تعامل با همسالان و تعامل با بزرگسالان؛ بُعد شایستگی‌های عمومی به مؤلفه‌های مسئولیت‌پذیری و نگرش مثبت به مدرسه افزا شدند و مضمون‌های پایه در زیر مؤلفه مربوطه قرار گرفتند تا متولیان آموزش و پرورش بتوانند براساس آنها اقدام به ساخت ابزارهای لازم برای سنجش این سازه مهم کنند.

کلیدواژه‌ها

ابعاد آمادگی تحصیلی، پیش‌دبستان، تحلیل مضمون، دبستان، سنجش آمادگی تحصیلی.

طرح سنجش آمادگی تحصیلی^۱ کودکان بدو ورود به دبستان یکی از اقدامات بسیار مهم سازمان آموزش و پرورش استثنائی کشور ایران است. مقصود از آمادگی تحصیلی دارا بودن مهارت‌ها، دانش، نگرش‌ها، انگیزه‌ها و دیگر ویژگی‌های رفتاری است که شرط اولیه برای استفاده حداکثری از تحصیلات آموزشگاهی تلقی می‌شود. این الزامات اولیه را مهارت‌های ورودی^۲ می‌نامند که کودک برای سازگاری با موقعیت یادگیری یازدهمی در سال اول دبستان به آن نیاز دارد (آناستازی، ۱۳۸۶، ص ۴۷۶) و این اتفاق نظر وجود دارد که مهارت‌های آمادگی تحصیلی باید در پنج حوزه مرتبط با هم، شامل سلامت جسمانی و رشد حرکتی، رشد اجتماعی عاطفی، نگرش به یادگیری، مهارت‌های زبان، و دانش و اطلاعات عمومی که به واسطه هیئت برنامه‌ریزی اهداف آموزش ملی^۳ (۱۹۹۷) در نظر گرفته شده است، سنجش و اندازه‌گیری شود.

سنجش و اندازه‌گیری آمادگی تحصیلی کودکان نقشی اساسی در شناسایی، طبقه‌بندی و جای‌دهی کودکان در مدارس گوناگون بازی می‌کند و اهمیت آن منجر به گسترش مطالعات زیادی شده است؛ برای مثال گایگر با اشاره به چندبعدی بودن آمادگی تحصیلی، آن را به ابعاد شناختی، اجتماعی و عاطفی (Geiger, 2019, p. 12)، و براون آن را به مهارت‌های کودک، خانواده و عوامل محیطی، جنبه‌های رفتاری و شناختی رشد کودک، سازگاری کودک با کلاس درس و نظام آموزشی موجود تقسیم‌بندی می‌کنند (Braun, 2015, p. 183)، و آل‌حسن و لانسفورد آن را به ابعاد جسمی، اجتماعی عاطفی، نگرش به یادگیری، زبان، و شناخت و دانش عمومی افراز می‌کنند (Al-Hassan, & Lansford, 2009, p. 26). بلیر و باور آمادگی تحصیلی را متشکل از ابعادی مشتمل بر مهارت‌های اجتماعی عاطفی، توانایی‌های شناختی، توجه، زبان و کارکردهای اجرایی می‌دانند که در ارتباط با همسالان و معلم معنا پیدا می‌کند (Blair & Raver, 2015).

1. School readiness.
2. Input skills.
3. National Education Goals Panel (NEGP).

گروه آموزش کنتاکی (Kentucky, 2019) آمادگی تحصیلی را به پنج حوزه گسترده مشتمل بر رویکردهای یادگیری، سلامت و بهزیستی جسمانی، توسعه زبان و ارتباطات، توسعه اجتماعی عاطفی و اطلاعات شناختی و عمومی تقسیم می‌کند (Geiger, 2019) که هر کدام از آنها در برگیرنده حوزه‌های کوچک‌تری می‌باشند.

هیئت برنامه‌ریزی اهداف آموزش ملی، چارچوبی مشتمل بر پنج حوزه اصلی رشد و سلامت جسمانی، سلامت عاطفی و شایستگی‌های اجتماعی، نگرش به یادگیری، مهارت‌های ارتباطی و شناخت و دانش عمومی را برای استفاده در تعیین آمادگی تحصیلی ارائه می‌کند (SRI, 2013, p. 19).

پایان آمادگی کودک را شامل کلیت وی می‌داند و به پنج بعد سلامت جسمانی، بلوغ عاطفی، اعتماد به نفس اجتماعی، غنای زبان و دانش عمومی اشاره می‌کند که شامل الگو و دسته مشخصه‌هایی هستند که با هم، کودکان را قادر می‌سازد تا از فرصت‌های تحصیلی رسمی استفاده کنند (Pianta, 2002, p. 4). اوکتی و انوتکان ضمن تأکید بر لزوم حمایت از آمادگی تحصیلی کودکان، حوزه‌های آمادگی تحصیلی را مشتمل بر مهارت‌های پیش از خواندن و نوشتن، مهارت‌های ریاضی، مهارت‌های اجتماعی، مهارت‌های حرکتی، مهارت‌های هیجانی، و مهارت‌های خودمراقبتی می‌داند (Oktay & Unutkan, 2013).

ابوطالب برای ساخت پرسشنامه آمادگی تحصیلی به هفت حوزه مهارت‌های بدنی حرکتی، مهارت‌های زبانی، مهارت‌های خودیاری، مهارت‌های اجتماعی عاطفی، مهارت‌های شناختی و اطلاعات عمومی، مهارت‌های نوشتن و مهارت‌های خواندن اشاره کرده است (Abu Taleb, 2013, p. 4) و کای برای بازتعریف مفهوم آمادگی تحصیلی به شش مهارت دانش، سازگاری اجتماعی، مهارت‌های عمومی، نگرش به یادگیری، پیروی و انطباق با قوانین مدرسه و سلامت جسمانی اشاره کرده است (Kay, 2018, pp. 105-106).

آمادگی تحصیلی مانند هر مفهوم دیگر باید با استفاده از ابعاد و نشانگرهای آن مورد ارزیابی قرار گیرد و بر همین اساس از سال ۱۹۷۰ به بعد، آزمون‌های متعددی برای اندازه‌گیری تحول آموزشی کودکان تهیه شده است. برخی از این آزمون‌ها برای

اندازه‌گیری نتایج آموزش در نخستین دوره کودکی تهیه شده‌اند و از این نظر نقشی همانند آزمون‌های پیشرفت تحصیلی دارند، در حالی که برخی دیگر به عنوان آزمون پیش‌بین به منظور ارزیابی میزان آمادگی تحصیلی کودک برای شروع تحصیلات عرضه شده‌اند. از این آزمون‌ها تحت عنوان آزمون آمادگی تحصیلی^۱ یاد می‌شود. در ایران نیز آزمون‌های مختلفی برای سنجش آمادگی تحصیلی کودکان مورد استفاده قرار گرفته است. به همین منظور از زمان تاسیس سازمان آموزش و پرورش استثنایی در سال ۱۳۷۰، این سازمان موظف به شناسایی و جای‌دهی مناسب نوآموزان در نظام آموزشی شد. در ابتدای این طرح، یک آزمون با عنوان «آزمون سنجش آمادگی تحصیلی کودکان ۶-۷ سال» در ۵ فرم موازی زیر نظر سازمان آموزش و پرورش استثنایی و توسط شکوهی و شریفی هنجاریابی و اجرا شد. در سال ۱۳۸۰ آزمون گام نخست توسط سازمان هنجاریابی و تا سال ۱۳۸۳ اجرا شد. پس از آن، آزمون دابرون^۲ - ۲ که یک آزمون غربالگری برای آمادگی دبستان بود، توسط کارشناسان سازمان ترجمه و هنجاریابی شد. در سال ۱۳۸۴ آزمون دابرون در طرح سنجش اجرا و با توجه به نتایج ضعیف و میزان خطای بالا در تشخیص نوآموزان محدود به همان سال شد و در سال‌های بعدی اجرا نگردید. از سال ۱۳۸۵ تا ۱۳۹۲ بار دیگر آزمون گام نخست با تغییراتی به مدت ۸ سال اجرا گردید. از سال ۱۳۹۳ آزمون گام نخست، به دلیل اعتراض مجریان مبنی بر انتشار پرسش‌ها و بالابودن خطای تشخیص، کنار گذاشته شد و با توجه به تجربیات کارکنان سازمان، مجموعه‌ای از پرسش‌های آزمون‌های غربالگری آمادگی تحصیلی که تاکنون اجرا شده بود، جمع‌آوری و زیر نظر محمد اسماعیل در سراسر کشور هنجاریابی شد. این آزمون که SRT^۳ نام گرفت پس از یک سال بازنگری شد و با تغییراتی جزئی تا سال ۱۳۹۶ اجرا گردید. این آزمون نیز در سال ۱۳۹۷، با توجه به مشکلاتی مانند طولانی بودن زمان اجرا و نداشتن مبانی نظری و ویژگی‌های روان‌سنجی قوی، بار دیگر

1. School Readiness Test
2. Daberon - 2
3. School Readiness Test

توسط مینائی مورد مطالعه قرار گرفت و یک فرم کوتاه از آزمون با عنوان SRT-SF¹ تهیه گردید. در سال ۱۴۰۰ آزمون مفاهیم پایه بوهم-۳ که یک آزمون خارجی و مشتمل بر ۵۰ پرسش است، توسط مینائی و با نظارت دستجردی کاظمی و عکافی انطباق و هنجاریابی و مورد استفاده قرار گرفت. در سال ۱۴۰۱ بار دیگر آزمون دابرون که پیش تر به نتایج ضعیف و میزان خطای بالا در تشخیص نوآموزان منجر شده بود، توسط مینائی انطباق و استانداردسازی شد و استفاده از آن ادامه دارد.

این فرایند نشان آن است که بسیاری از جنبه‌های مهم سنجش آمادگی تحصیلی مورد توجه جدی قرار نگرفته است. به عنوان مثال به این مهم اشاره نشده است که آمادگی تحصیلی از چه ابعاد و نشانگرهایی تشکیل شده است؟ با وجود اینکه جواب این پرسش روشن نیست، با کمال تعجب، اکثر مطالعات در زمینه سنجش آمادگی تحصیلی تنها بر انطباق و هنجاریابی ابزارهای وارداتی متمرکز شده و در پاره‌ای از مطالعات که به برآورد اعتبار و روایی این ابزارها پرداخته‌اند، نتایج مبهم و متناقضی یافت می‌شود (بهاری، ۱۳۸۹؛ حاج نوروزی، ۱۳۹۰؛ میرزمانی، ۱۳۹۲؛ نوائی، ۱۳۹۲). این نتایج متناقض حاصل از مطالعات کوتاه مدت که از فقدان یک چارچوب نظری قوی و مشکلات روش شناختی رنج می‌برند، نشان می‌دهد که نیاز اساسی به پژوهش‌های بنیادین و بلندمدت، انکارناشدنی است. یکی از این نیازها، تدوین مدل نظری آمادگی تحصیلی مبتنی بر منابع و مراجع داخلی است. بنابراین در این پژوهش تلاش شد تا به این پرسش که «مضامین مناسب برای سنجش آمادگی تحصیلی کودکان بدو ورود به دبستان کدام‌اند؟» پاسخ داده شود.

۱. روش‌شناسی پژوهش

در این پژوهش با استفاده از روش نمونه‌گیری هدفمند؛ اهداف دوره پیش دبستانی (ریاحی‌نژاد و رزاقی، ۱۳۹۸، صص ۵۱۰-۵۱۸)، تمامی کتاب‌های درسی پایه اول دبستان (۱۴۰۰)،

1. School Readiness Test – Short Form

فصل مربوط به پایه اول دبستان از کتاب راهنمای معلم در ارزشیابی توصیفی (ریاحی نژاد و رزاقی، ۱۳۹۸، صص ۲۸-۵۰ و ۳۰۲)، و کتاب‌های دوره پیش‌دبستانی آموزش و پرورش استان خوزستان (۱۴۰۰) به عنوان نمونه جهت تحلیل مضمون انتخاب شدند؛ همچنین تعداد هشت پرسش طراحی و بعد از توافق نویسندگان، از روش مصاحبه نیمه‌ساختاریافته بر روی معلمان پایه اول ابتدایی اجرا شد. معلمان شرکت‌کننده در پژوهش با روش نمونه‌گیری هدفمند و به حجم ۱۲ نفر انتخاب شدند. ملاک انتخاب معلمان، دست کم سابقه ۱۰ سال تدریس در پایه اول دبستان و دست کم مدرک کارشناسی در یکی از رشته‌های روان‌شناسی و علوم تربیتی بود.

پرسش‌های مطرح‌شده عبارتند از:

۱. نوآموزان در بدو ورود به پایه اول دبستان بایستی از چه مهارت‌ها و توانایی‌های اولیه‌ای برخوردار باشند؟
۲. دانش‌آموزان پایه اول دبستان برای موفقیت در درس قرآن، باید چه مهارت‌ها و توانایی‌های اولیه‌ای داشته باشند؟
۳. دانش‌آموزان پایه اول دبستان برای موفقیت در درس فارسی، باید چه مهارت‌ها و توانایی‌های اولیه‌ای داشته باشند؟
۴. دانش‌آموزان پایه اول دبستان برای موفقیت در درس ریاضی، باید چه مهارت‌ها و توانایی‌های اولیه‌ای داشته باشند؟
۵. دانش‌آموزان پایه اول دبستان برای موفقیت در درس علوم تجربی، باید چه مهارت‌ها و توانایی‌های اولیه‌ای داشته باشند؟
۶. دانش‌آموزان پایه اول دبستان برای موفقیت در درس هنر، باید چه مهارت‌ها و توانایی‌های اولیه‌ای داشته باشند؟
۷. دانش‌آموزان پایه اول دبستان برای موفقیت در درس تربیت‌بدنی، باید چه مهارت‌ها و توانایی‌های اولیه‌ای داشته باشند؟
۸. دانش‌آموزان پایه اول دبستان برای موفقیت در درس شایستگی‌های عمومی، باید چه مهارت‌ها و توانایی‌های اولیه‌ای داشته باشند؟

در این پژوهش از تحلیل کیفی، به روش تحلیل مضمون^۱ استفاده شد. مضمون یا تم^۲ به عنوان واحد تحلیل، مبین اطلاعات مهمی درباره داده‌ها و سوال‌های تحقیق است و تا حدی، معنی و مفهوم الگوی موجود در مجموعه‌ای از داده‌ها را نشان می‌دهد (Braun & Clarke, 2006, p. 6). قاسمی و همکاران مضمون را به عنوان «الگو یا معنای حاصل از داده‌های جمع‌آوری شده، عبارات یا جملاتی برای شناسایی معنای داده‌ها یا توضیحی برآمده از تحلیل کدگذاری‌ها تعریف کرده است (قاسمی و همکاران، ۱۴۰۰، ص ۵۲۱). تحلیل مضمون، روشی برای شناخت، تحلیل و گزارش الگوهای موجود در داده‌های کیفی است. این روش، فرایندی برای تحلیل داده‌های متنی است و داده‌های پراکنده و متنوع را به داده‌هایی غنی و تفصیلی تبدیل می‌کند (Braun & Clarke, 2006) به نقل از جعفری و همکاران، ۱۳۹۰، ص ۳. در تحلیل مضمون، همه منابع داده، بررسی و مضمون‌های کل داده‌ها، تحلیل و تفسیر می‌شود (جعفری و همکاران، ۱۳۹۰، ص ۷).

کلارک، معتقد است که تصمیم‌گیری درباره نحوه گروه‌بندی مضمون‌ها، بر اساس محتوا و در صورت لزوم بر اساس پژوهش‌های قبلی صورت می‌گیرد (Clarke, 2006)؛ و گال و بورگ، پیشنهاد می‌دهند که در پژوهش‌های کیفی، به منظور صرفه‌جویی در زمان، یک نظام مقوله‌بندی را که در مبانی نظری مورد استفاده قرار گرفته است، انتخاب شود؛ زیرا انتخاب مقوله‌های استاندارد، امکان مقایسه با پژوهش‌های دیگر را که از همین نظام استفاده کرده‌اند، فراهم می‌کند (گال و بورگ، ۱۳۹۷، ص ۶۱۹). همچنین، امکان افزایش سهم پژوهشگر در نظریه‌پردازی و افزایش دانش در زمینه مورد پژوهش را فراهم می‌کند. بر همین اساس، در این پژوهش با استفاده از مرور پیشینه نظری، پنج مضمون فراگیر که در بیشتر پژوهش‌های گذشته تکرار شده بودند، اقتباس و طراحی گردید. این پنج مضمون عبارتند از: مهارت‌های حرکتی؛ مهارت‌های گفتار و زبان؛ مهارت‌های شناختی؛ مهارت‌های اجتماعی عاطفی؛ و شایستگی‌های عمومی. هرچند که

1. Thematic Analysis.
2. Theme.

در این روش الگوهای مختلفی برای تحلیل وجود دارد (قاسمی و همکاران، ۱۴۰۰، صص ۵۲۱-۵۲۲)، اما در این پژوهش با استفاده از روش براون و کلارک (۲۰۰۶)، شش مرحله ۱. آشنایی با متن داده‌ها؛ ۲. کد گذاری اولیه (استخراج مفاهیم)؛ ۳. جستجو و شناخت مضمون‌ها؛ ۴. بازبینی مضمون‌ها؛ ۵. تعریف و نام گذاری مضمون‌ها و ۶. تدوین گزارش نهایی، انجام شد.

در مرحله اول، همه منابع مکتوب و همچنین پاسخ‌های معلمان به پرسش‌های پژوهش به مدت دو ماه، مرور و بازخوانی شدند. از آنجا که مضمون، یک کلمه، عبارت یا گزاره‌ای مهم درباره یک مفهوم است؛ در مرحله دوم، همه کلمات، عبارات، و جملات با اهمیت، به عنوان مضمون پایه استخراج گردید و به هر کدام از این مضمون‌های پایه یک کد اختصاص داده شد. در مرحله سوم، تمرکز بیشتری بر دسته‌بندی اولیه‌ای که در مرحله دوم انجام شد، صورت گرفت؛ به گونه‌ای که نام برخی از مضمون‌های پایه به‌روزرسانی شد. در مرحله چهارم، مقوله‌بندی مضمون‌های پایه به صورت دستی صورت گرفت، به این صورت که این مضمون‌ها در قالب مضمون‌های اصلی از پیش تعیین شده قرار گرفتند. سپس برخی از مضمون‌های اصلی به مضمون‌های سازمان‌دهنده افزا شدند تا از این روش بتوان مضامین پایه را در جای اختصاصی بهتری قرار داد. به این روش که، مضمون اصلی مهارت‌های حرکتی به مضمون‌های فرعی مهارت‌های حرکتی درشت و مهارت‌های حرکتی ظریف؛ مضمون اصلی مهارت‌های شناختی به مضمون‌های فرعی دانش و اطلاعات عمومی، توجه و تمرکز، مهارت‌های حساب و ریاضی، و استدلال دیداری فضایی؛ مضمون اصلی مهارت‌های اجتماعی عاطفی به مضمون‌های فرعی تعامل با همسالان و تعامل با بزرگسالان؛ و مضمون اصلی شایستگی‌های عمومی به مضمون‌های فرعی مسئولیت‌پذیری و نگرش به مدرسه تقسیم‌بندی شدند. در این مرحله برخی از مضمون‌های پایه که غیر مرتبط با هدف پژوهش بودند، حذف گردیدند. مراحل بعد در قسمت‌های بعدی آمده است.

۲. یافته‌های پژوهش

مضمون‌های مشخص شده، شامل ۵ مضمون فراگیر، ۹ مضمون سازمان‌دهنده و ۲۲۰ مضمون پایه در جدول ۱ قابل مشاهده است.

۱-۲. مهارت‌های حرکتی

با توجه به جدول ۱، یکی از مهم‌ترین ملاک‌های تأثیرگذار بر سنجش آمادگی تحصیلی کودکان بدو ورود به دبستان؛ مهارت‌های حرکتی است که خود به دو دسته مهارت‌های حرکتی درشت و ظریف تقسیم می‌شود. این مهارت به وسیله ۳۶ نشانگر شناسایی شده است.

۲-۲. مهارت‌های گفتار و زبان

یکی دیگر از ملاک‌های تأثیرگذار، مهارت‌های گفتار و زبان است. این مقوله به وسیله ۲۳ نشانگر شناسایی شده است. تحقیقات انجام گرفته نشان می‌دهد که بین این مهارت‌ها و آمادگی تحصیلی کودکان رابطه وجود دارد.

۳-۲. مهارت‌های شناختی

از دیگر ملاک‌های مهم در سنجش آمادگی تحصیلی کودکان، مهارت‌های شناختی است که به دانش و اطلاعات عمومی، مهارت‌های حافظه (توجه و تمرکز)، مهارت‌های حساب و ریاضیات، و مهارت‌های استدلال دیداری فضایی افزاز شده و جمعا به وسیله ۶۲ نشانگر شناسایی شده است.

۴-۲. مهارت‌های اجتماعی عاطفی

مهارت‌های اجتماعی عاطفی از دیگر ملاک‌های مهم در سنجش آمادگی تحصیلی کودکان است که به دو مجموعه تعامل با همسالان و تعامل با بزرگسالان افزاز شده و به وسیله ۴۶ نشانگر شناسایی شده است.

۲-۵. شایستگی‌های عمومی

یکی دیگر از مهم‌ترین ملاک‌های جالب توجه که در مدل‌های نظری موجود کمتر به آن پرداخته شد، شایستگی‌های عمومی است. این مهارت‌ها به دو دسته مسئولیت‌پذیری و نگرش به یادگیری تقسیم می‌شود. شایستگی‌های عمومی به وسیله ۵۳ نشانگر شناسایی شده است.

در مجموع، مرور منابع مرتبط با سنجش آمادگی تحصیلی کودکان بدو ورود به دبستان، به شناسایی پنج عامل کلی مهارت‌های حرکتی (شامل مهارت‌های حرکتی درشت و مهارت‌های حرکتی ظریف)؛ مهارت‌های گفتار و زبان؛ مهارت‌های شناختی (شامل دانش و اطلاعات عمومی، حافظه و توجه، حساب و ریاضیات، استدلال دیداری فضایی)؛ مهارت‌های اجتماعی عاطفی (شامل تعامل با هم‌سالان، تعامل با بزرگسالان)؛ و شایستگی‌های عمومی (شامل مسئولیت‌پذیری و نگرش به یادگیری) منجر شد. این نتایج، در کنار هم، بیش مهمی را در مورد سازه آمادگی تحصیلی کودکان ارائه می‌دهند.

جدول ۱. مضمون‌های اصلی، فرعی و پایه آمادگی تحصیلی کودکان بدو ورود به دبستان		
مضمون‌ها		
فراگیر	سازمان‌دهنده	پایه
مهارت‌های حرکتی	مهارت‌های حرکتی درشت	نشستن؛ ایستادن؛ راه رفتن؛ چرخیدن؛ جهیدن؛ دویدن؛ پریدن؛ درجا زدن؛ جمع و باز کردن اندام‌ها؛ خوابیدن؛ لی‌لی کردن؛ جا خالی دادن؛ راه رفتن روی خط مستقیم و زاویه دار و شیب‌دار؛ هدف‌گیری؛ ضربه زدن با پا و دست؛ حمل صحیح اشیاء؛ پرتاب و دریافت کردن اشیاء.

جدول ۱. مضمون‌های اصلی، فرعی و پایه آمادگی تحصیلی کودکان بدو ورود به دبستان		
مضمون‌ها		
پایه	سازمان‌دهنده	فراگیر
<p>هماهنگی چشم و دست؛ دست‌ورزی؛ استفاده از قاشق، چاقو و قیچی؛ برداشتن اشیای ریز؛ صحیح به دست گرفتن مداد؛ توانایی کار با مهره‌ها و مکعب‌ها؛ مدل سه‌انگشتی یا چنگ‌زنی درست (مداد را با فشار برابر میان سر انگشت شست و سر انگشت اشاره و کنار انگشت وسط بگیرد)؛ دوره‌کشی نوشتاری (توانایی ترسیم خط به دور شکل‌ها و اجسام)؛ نقاشی کردن؛ رنگ‌آمیزی کردن؛ وصل کردن خط‌چین‌ها و نقطه‌ها به همدیگر؛ رسم خطوط راست و منحنی از راست به چپ و برعکس، افقی و عمودی؛ رسم اشکال هندسی (گردی، سه‌گوش، چهارگوش)؛ ضربه‌زدن با انگشتان دست؛ بریدن؛ سوزن نخ کردن (سوزن بزرگ و نوک گرد)؛ رد کردن نخ از مهره؛ گره‌زدن بند کفش؛ تا کردن.</p>	<p>مهارت‌های حرکتی ظریف</p>	

جدول ۱. مضمون‌های اصلی، فرعی و پایه آمادگی تحصیلی کودکان بدو ورود به دبستان

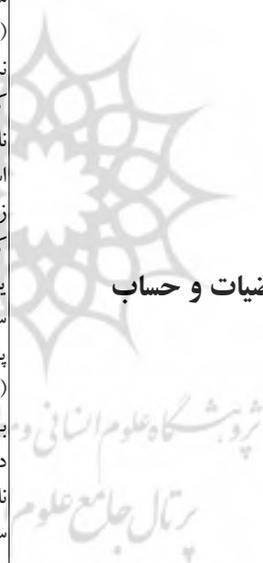
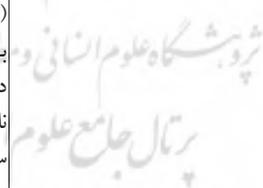
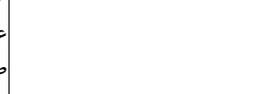
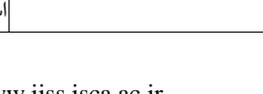
مضمون‌ها		
فراگیر	سازمان‌دهنده	پایه
		<p>توانایی کودک برای دریافت و درک چیزی که در طول روز می‌شنود (و در آینده می‌خواند)؛ توانایی کودک برای استفاده از کلمات به صورت شفاهی (و در آینده به صورت نوشتاری) به منظور بیان ایده‌ها و احساسات به شیوه واضح و سازمان‌یافته؛ دریافت پیام و واکنش به آن؛ درک پیام‌های غیر کلامی؛ جمله‌سازی به صورت شفاهی (زبان بیانی)؛ برقراری ارتباط و انتقال پیام؛ نام‌گذاری تصاویر (اشکال هندسی، رنگ‌ها، حیوانات، میوه‌ها و...)؛ درک واژه‌ها (واژه‌ها دریافتی)؛ بیان معنای کلمات؛ بیان متضاد کلمات؛ بیان مترادف کلمات؛ درک مفاهیم پایه؛ فهم کودک از مفاهیم وابستگی یا رابطه‌ای (مکانی/فضایی) مانند بالای، کنار، وسط، روی، زیر، نزدیک، دور و غیره؛ مهارت‌های شنیداری؛ درک دستورالعمل‌ها و فرمان‌های ساده (تا سه فرمان)؛ به کارگیری جملات و عبارات کوتاه؛ کامل کردن عبارات کوتاه (گفتاری)؛ درک پیام تصاویر (متوالی و غیر متوالی)؛ ارتباط بین پیام‌های کلامی و غیر کلامی؛ مهم‌یابی کلامی یا تشخیص اطلاعات نامطلوب (مهم‌بودن یا نامعقول‌بودن را تشخیص دهد)؛ صحبت کردن؛ دایره لغات؛ درک اجزاء داستان.</p>

مهارت‌های گفتار و زبان

جدول ۱. مضمون‌های اصلی، فرعی و پایه آمادگی تحصیلی کودکان بدو ورود به دبستان		
مضمون‌ها		
فراگیر	سازمان‌دهنده	پایه
مهارت‌های شناختی	دانش و اطلاعات عمومی	<p>شناسایی رنگ‌ها؛ پاسخگویی به سوال‌های دانش اجتماعی متناسب با کودکان هم‌سن خود؛ آشنایی با اعضای بدن و نحوه مراقبت از آنها (چشم، گوش، دندان، پوست و...); آگاهی نسبت به استفاده از وسایل شخصی (مسواک، لیوان، دستمال، شانه و...); آگاهی از بهداشت بدن و رعایت آن (استحمام، مسواک زدن، کوتاه نگه داشتن ناخن و...); آگاهی نسبت به رعایت بهداشت هنگام غذا خوردن (شستن دست‌ها، نخوردن میوه نشسته و...); آگاهی نسبت به رعایت بهداشت در مکان‌های عمومی (پارک‌ها، مراکز آموزشی و...); شناسایی میوه‌ها و سبزیجات؛ شناسایی حیوانات اهلی و وحشی؛ شناسایی خصوصیات کلی فصل‌های سال (مانند گرمی، سردی، خرمی); درک مفهوم زمان و ترتیب زمانی و مقایسه ترتیبی زمان (صبح، ظهر، شب); آگاهی نسبت به پرهیز از بازی با وسایل خطرناک (چاقو، اجاق، گاز، بخاری و...); آگاهی نسبت به گیاهان (ویژگی‌ها، زیبایی‌ها و فواید و مراقبت از آن‌ها); آگاهی نسبت به جانوران (ویژگی‌ها، زیبایی‌ها و فواید مراقبت از آن‌ها); آگاهی نسبت به صرفه‌جویی در مصرف منابع (آب، گاز، برق، درخت و...); آگاهی از آداب اجتماعی دوره کودکی متناسب سن خود؛ شناسایی تعطیلات و اعیاد؛ شناسایی انواع وسایل حمل و نقل.</p>

جدول ۱. مضمون‌های اصلی، فرعی و پایه آمادگی تحصیلی کودکان بدو ورود به دبستان

مضمون‌ها		
پایه	سازمان‌دهنده	فراگیر
حافظه دیداری: اطلاعات دریافتی از روش دیدن؛ حافظه کلامی: اطلاعات دریافتی از روش خواندن مطالب یا گوش دادن؛ حافظه کوتاه مدت: بازیابی اطلاعات گذشته نزدیک (چند ثانیه اخیر)؛ حافظه فعال: توانایی کودک برای بازیابی اطلاعاتی که دریافت کرده است؛ نگاه‌داشت این اطلاعات در ذهن و انجام‌دادن کاری با آنها. برای مثال اعداد و حروف را گوش کن و سپس به ترتیبی که من می‌گویم تکرار کن؛ ظرفیت حافظه؛ بازسازی الگو؛ تقلید از حرکات ظریف؛ الحاق قطعات؛ تمرکز حواس؛ حافظه بلند مدت: بازیابی اطلاعات گذشته نسبتاً طولانی؛ انواع یادآوری برای مثال بر اساس صورت و معنا و کارکرد و...	حافظه (توجه و تمرکز)	

جدول ۱. مضمون‌های اصلی، فرعی و پایه آمادگی تحصیلی کودکان بدو ورود به دبستان		
مضمون‌ها		
پایه	سازمان دهنده	فراگیر
		ریاضیات و حساب
		
		
		
		
		
		
		
		
		

جدول ۱. مضمون‌های اصلی، فرعی و پایه آمادگی تحصیلی کودکان بدو ورود به دبستان

مضمون‌ها		
پایه	سازمان‌دهنده	فراگیر
<p>شناسایی شکل‌های هندسی (گردی، سه گوش، چهار گوش)؛ ارتباط بین بخش‌های گوناگون تصویر (تکمیل بازل)؛ تشخیص نبود کفایت اطلاعات شکل‌ها و تکمیل آن‌ها؛ نمایش دادن یا ساختن شکل مقارن با تا کردن شکل و کپی؛ درک مفهوم اندازه و مقدار (کوچک، بزرگ، کوتاه، بلند، کم، زیاد و...)؛ مسافت (دور، نزدیک، اینجا، آنجا)؛ موقعیت (راست، چپ، بالا، پایین، بین)؛ درک و تشخیص جهت‌ها (بالا، پایین، چپ، راست، جلو، عقب)؛ درک مفاهیم فضایی (زیر، رو، داخل، خارج، کنار)؛ تشخیص چرخش شکل‌ها و چیزها؛ درک نسبت (درک پایه از مفاهیم نسبی مانند بالای، کنار، زیر، کوتاه‌تر، بلندتر، بیشتر، کمتر و غیره)؛ زمان (طولانی، کوتاه، سریع، آهسته)؛ درک مفهوم تقارن؛ تشخیص و رسم خط تقارن (دو نیمه مثل هم شکل‌ها)؛ کامل کردن و رنگ کردن نیمه دیگر شکل تقارن.</p>	<p>استدلال دیداری فضایی</p>	

جدول ۱. مضمون‌های اصلی، فرعی و پایه آمادگی تحصیلی کودکان بدو ورود به دبستان		
مضمون‌ها		
فراگیر	سازمان‌دهنده	پایه
مهارت‌های اجتماعی عاطفی	تعامل با هم‌سالان	<p>قدرت سازش با هم‌سالان؛ احساس اطمینان در جمع هم‌سالان؛ مشارکت‌پذیری؛ همکاری کردن و فعالیت با هم‌سالان در کارهای گروهی؛ رعایت قوانین گروهی؛ صحبت با هم‌سالان؛ احتمال دوست‌یابی؛ سؤال کردن؛ توانایی پیروی از قوانین؛ احترام به هم‌سالان؛ تعامل مثبت با دیگر کودکان همسال؛ توانایی و تمایل به گوش دادن نظر هم‌سالان؛ ابراز و مهار احساسات؛ محبت؛ همدلی و همدردی با هم‌سالان متناسب با شرایط و اشخاص؛ ابراز خوشحالی و تقدیر از کارهای شایسته هم‌سالان؛ برقراری رابطه خوب با هم‌سالان؛ احترام گزاردن به هم‌سالان؛ انعطاف‌پذیری؛ آشنایی با هدیه‌دادن در موقعیت‌های مناسب؛ رعایت حال دیگران در هنگام بازی و فعالیت؛ کمک کردن به هم‌سالان؛ رعایت نوبت در کارهای مختلف؛ به اشتراک گذاشتن وسایل؛ رعایت آموخته‌های اخلاقی.</p>

جدول ۱. مضمون‌های اصلی، فرعی و پایه آمادگی تحصیلی کودکان بدو ورود به دبستان

مضمون‌ها		
پایه	سازمان دهنده	فراگیر
<p>ابراز و مهار احساسات؛ محبت؛ همدلی و همدردی با بزرگسالان متناسب با شرایط و اشخاص؛ خوش رفتاری با بزرگسالان؛ احترام گزاردن به بزرگسالان (پدر و مادر، بزرگترها، مربیان و معلم‌ها)؛ تعامل مثبت با بزرگسالان؛ برقراری رابطه خوب با بزرگسالان؛ مشارکت و همکاری کردن با بزرگسالان؛ کمک کردن به بزرگسالان؛ سؤال کردن؛ صحبت با بزرگسالان؛ توانایی پیروی از قوانین؛ پیروی از دستورالعمل بزرگسالان (والدین و دیگران)؛ قدرت سازش با بزرگسالان؛ حفظ اموال دیگران؛ توانایی ارتباط و معاشرت با فامیل و بستگان (افراد آشنا)؛ توانایی ارتباط و معاشرت با افراد غریبه؛ رعایت آداب روابط اجتماعی (سلام کردن، خداحافظی کردن، خوش قولی، تشکر، عذرخواهی، در زدن و اجازه گرفتن قبل از ورود به اتاق، استفاده از کلمات پسندیده مانند لطفا، متشکرم و غیره)؛ آشنایی با برخی مشاغل و احترام گزاردن به آنها (معلم، پزشک، کشاورز، پلیس، رفتگر، نانوا و...)؛ آشنایی با نحوه زندگی مردم و احترام به آنها (شهری، روستایی، چادرنشینی)؛ راست‌گویی و صداقت در روابط اجتماعی.</p>	<p>تعامل با بزرگسالان</p>	

جدول ۱. مضمون‌های اصلی، فرعی و پایه آمادگی تحصیلی کودکان بدو ورود به دبستان		
مضمون‌ها		
فراگیر	سازمان‌دهنده	پایه
شایستگی‌های عمومی	مسئولیت‌پذیری	<p>برآورده کردن نیازهای خود؛ بیان نیازهای فردی؛ بیان نیازها و خواسته‌ها در حین بازی و کارهای جمعی؛ تفریح؛ توانایی پوشیدن و درآوردن لباس‌ها (خودپاری در پوشیدن)؛ قراردادن لباس‌ها در جای مخصوص؛ توانایی غذاخوردن به تنهایی (خودپاری در خوردن)؛ رعایت پاکیزگی؛ بهداشت فردی؛ توجه به نظافت و آراستگی؛ شستن دست‌ها به تنهایی؛ توانایی توالیت رفتن به تنهایی؛ رعایت بهداشت محیط و اجتماع؛ مراقبت از وسایل شخصی؛ توانایی جدایی از والدین (یا سرپرست)؛ نظم‌پذیری در کارها (وقت‌شناسی و...)؛ انجام دادن کارهای شخصی؛ درست مصرف کردن؛ توانایی پانسمان زخم‌های معمولی به صورت مستقل؛ رعایت نکات ایمنی و توانایی برگشت اشیاء؛ رعایت نکات بهداشت فردی و اجتماعی؛ رعایت نکات ایمنی در تغذیه؛ انجام فعالیت و استفاده از وسایل؛ ابتکار عمل و خودکارآمدی؛ توانایی جدایی از والدین (سرپرست)؛ آشنایی با مقررات عبور و مرور (چراغ راهنما، پل عابر پیاده و...).</p>

جدول ۱. مضمون‌های اصلی، فرعی و پایه آمادگی تحصیلی کودکان بدو ورود به دبستان

مضمون‌ها		
فراگیر	سازمان‌دهنده	پایه
		<p>اشتیاق؛ انگیزش؛ پشتکار و تداوم در انجام وظایف؛ ابراز خوشحالی از رفتن به مدرسه؛ علاقه به گوش دادن داستان؛ صحبت مثبت در مورد مدرسه؛ علاقه‌مند به یادگیری؛ کنجکاوی و پرسشگری در مورد جهان اطراف؛ توجه به مطالعه و کتاب‌خوانی؛ تلاش برای یادگیری بیشتر در مکان‌ها و زمان‌های مختلف؛ استناد به مطالعات خود در گفتگوها؛ عضویت فعال در کتابخانه؛ جمع‌آوری اطلاعات از منابع گوناگون در پاسخ به سوالات موجود؛ تجسم؛ تخیل؛ خلاقیت و نوآوری در انجام فعالیت‌ها؛ تأمل در مورد مسایل؛ ارزیابی یک موضوع از جنبه‌های گوناگون براساس ملاک‌های داده شده؛ یادگیری مهارت‌های جدید؛ بهبود مهارت‌های موجود؛ انس با قرآن و علاقه به یادگیری آن؛ روحیه پرسشگری؛ علاقه به پرسش در زمینه‌های گوناگون (اتفاقات روزمره، محیط، پدیده‌ها و خودش)؛ پیگیری پاسخ‌ها و طرح پرسش‌های جدید؛ و علاقه به مشارکت در بازی‌ها و فعالیت‌هایی که چستی و چرایی را مطرح می‌کند؛ انجام صحیح و به موقع تکالیف و فعالیت‌ها؛ رعایت نظم و ترتیب در انجام فعالیت‌ها.</p>

نگرش مثبت به مدرسه

۳. تحلیل یافته‌ها

اگرچه ابعاد اصلی آمادگی تحصیلی کودکان، در ادبیات پژوهشی مانند گرینفیلد و همکاران (۲۰۰۰)؛ پیانتا (۲۰۰۲)؛ دنهام و همکاران (۲۰۱۴)؛ سالاجاو و همکاران، (۲۰۰۰)؛ آل حسن و لسنفورد (۲۰۰۹)؛ شالوانی (۲۰۰۹)؛ وان کلیک و اسکول (۲۰۱۰)؛ کوئین (۲۰۱۰) ساهین و همکاران (۲۰۱۳)؛ هیئت برنامه‌ریزی اهداف آموزش ملی؛ موسسه تحقیقاتی استنفورد (۲۰۱۳)؛ ابوطالب (۲۰۱۳)؛ بلر و راور (۲۰۱۵)؛ کاگان (۱۹۹۰)؛ اوکتی و انوتکان (۲۰۰۳)؛ براون (۲۰۱۵)؛ گان و همکاران (۲۰۱۶)؛ گروه آموزش کنتاکی (۲۰۱۹)؛ کای (۲۰۱۸)؛ گایگر (۲۰۱۹)؛ دانگل و شرستا (۲۰۱۹)؛ ریکاردی و همکاران (۲۰۲۱)، فقط به صورت خلاصه و در قالب کلمات و جملات کوتاه بیان شده‌است، اما مؤلفه‌ها و نشانگرهای این ابعاد به وضوح، مرتب و طبقه‌بندی نشده‌اند؛ این محدودیت در این پژوهش که مزیت اصلی آن ابتدا بر منابع بومی است، مرتفع و نشانگرهای آمادگی تحصیلی که تا کنون تدوین نشده بودند، شناسایی و تدوین شد.

۱-۳. مهارت‌های حرکتی

یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد یکی از عوامل مهم و موثر در سنجش آمادگی تحصیلی کودکان بدو ورود به دبستان، مهارت‌های حرکتی است. این مهارت‌ها به دو دسته کلی؛ مهارت‌های حرکتی درشت و ظریف تقسیم می‌شوند. مهارت‌های درشت، شامل استفاده از همه اعضای بدن و مهارت‌های ظریف، عمدتاً مستلزم استفاده از عضلات کوچک دست کودک است که به دو دسته کلی مهارت‌های ظریف نوشتاری و غیرنوشتاری تقسیم می‌شوند. هرچند که مهارت‌های حرکتی به طور اخص در آزمون‌های آمادگی تحصیلی مورد سنجش قرار نمی‌گیرند، اما بسیاری از فعالیت‌های این آزمون‌ها مستلزم توانایی کودک در این مهارت‌ها است (Quinn, 2010). ابوطالب مهارت‌های حرکتی را ضروری‌ترین عامل برای موفقیت در مدرسه می‌داند (Abu Taleb, 2013) و از نظر پیانتا و لاپارو ضرورت مهارت‌های جسمی حرکتی برای موفقیت در مدرسه بیشتر از

مهارت‌های تحصیلی است (Pianta, & La Paro, 2003) و کارتال و جانر ضمن اعلام نابسندگی امکانات مدارس برای ارتقای میزان آمادگی تحصیلی کودکان در بعد جسمانی، این مؤلفه را به عنوان مهم‌ترین مؤلفه آمادگی تحصیلی قلمداد کرده است (Kartal & Guner, 2018).

۲-۳. مهارت‌های گفتار و زبان

از دیگر عوامل موثر در سنجش آمادگی تحصیلی کودکان، مهارت‌های گفتار و زبان است. این مهارت در همه دروس وجود دارد و از کودکان بدو ورود به مدرسه انتظار می‌رود، بشنوند، حرف بزنند و از دستورالعمل‌های شفاهی معلم پیروی کنند تا در نهایت بتواند یاد بگیرند، با استفاده از کلمات بنویسند و با دیگران ارتباط برقرار نمایند؛ بنابراین رشد این مهارت‌ها امری لازم است که بایستی مورد توجه والدین و مربیان پیش‌دبستانی قرار بگیرد. هر چند که ابوطالب، مهارت‌های خواندن را به عنوان کمترین ضرورت آمادگی تحصیلی می‌داند (Abu Taleb, 2013) اما پیس و همکاران و رامسوک و همکاران، مهارت‌های گفتار و زبان را به عنوان یکی از مهم‌ترین ملاک‌های موفقیت در تحصیل به حساب می‌آورند (Pace & et al, 2019; Ramsook & et al, 2020).

۳-۳. مهارت‌های شناختی

مهارت‌های شناختی از دیگر عوامل مؤثر در سنجش آمادگی تحصیلی کودکان است. این مهارت‌ها شامل کارکردهایی از مغز می‌شود که شناخت و آگاهی را ممکن می‌سازد. تفکر، پردازش اطلاعات، تحلیل، استدلال، یادگیری، هوشیاری و قضاوت همگی نیازمند مهارت‌های شناختی هستند (Quinn, 2010). در این پژوهش، مهارت‌های شناختی به چهار عامل دانش و اطلاعات عمومی، حافظه و توجه، حساب و ریاضیات، و استدلال دیداری فضایی افزوده شده است. مطالعات حاکی از رابطه بالای مهارت‌های شناختی در بدو ورود به مدرسه با پیشرفت تحصیلی کودک در سال‌های دوران تحصیل

است (Pace & et al, 2019; SRI, 2013). دانش و اطلاعات عمومی که بیانگر فهم و دریافت کودک از اطلاعات، استانداردهای اجتماعی و رفتار کودکان در یک سن خاص است (Quinn, 2010) می‌تواند شامل اطلاعات پایه مانند رنگ‌ها، شکل‌ها، حیوانات، گیاهان، تعطیلات و اعیاد و هر آنچه در اطراف کودک وجود دارد، باشد. کودکان بدو ورود به مدرسه می‌توانند منبع بزرگی از دانش و اطلاعات عمومی باشند که پیش‌تر از طریق خانواده، مهد کودک و پیش‌دبستانی، کودکان دیگر، و رسانه دریافت می‌کنند. از طرف دیگر، کودک بیش از هر جای دیگر، در مدرسه، به حافظه نیاز دارد و این امر مستلزم به خاطر آوردن مفاهیم و نمادهای قبلی و آمیختن آنها با یادگیری‌های جدید است. کودک همچنین باید بتواند با تمرکز بر روی رخدادهای پیرامون، به پردازش آنها پردازد و با پرهیز از عجله بتواند مطالب را بازگو کند، مسایل را حل نماید و الگوها را تکرار کند. آنها به وسیله حافظه اقدام به فرضیه‌سازی و استدلال می‌کنند و به همین دلیل حافظه مؤلفه‌ای بنیادی برای تفکر سطح بالا محسوب می‌شود (Quinn, 2010). با توجه به اینکه مشکلات توجه تأثیر منفی بر پیشرفت تحصیلی کودک داشته و به طور عمده همراه با بیش‌فعالی است، سنجش آن قبل از ورود به دبستان بسیار دارای اهمیت است. عملیات مربوط به حساب و ریاضی که عبارت است از: توانایی کودک برای کار با مهارت‌های محاسباتی ساده (Quinn, 2010)، از بدو ورود به دبستان با کودک همراه بوده و بسیاری از مسایل روزمره مستلزم استفاده از مهارت‌های محاسباتی است. این امر از مفاهیم ساده مانند شمارش، ترتیب و توالی شروع می‌شوند و در جمع و تفریق‌های ساده، روابط فضایی، مقایسه، دسته‌بندی، طبقه‌بندی، و تناظر یک‌به‌یک نمود پیدا می‌کنند. استدلال دیداری فضایی که نقطه مقابل استدلال کلامی است، عبارت است از توانایی کودک برای استدلال و حل مسایل با استفاده از تصاویر، نمودارها، شکل‌های هندسی، نقشه‌ها و جداول (Quinn, 2010). از کودکان بدو ورود به مدرسه انتظار می‌رود، نقاشی کنند، کلمات ساده را بنویسند، با مکعب‌ها بازی کنند، به تکمیل پازل پردازند، و نقشه‌ها، جداول و نمودارهای ساده را درک و تفسیر کنند، تفاوت و شباهت‌های موجود

در شکل‌ها، جداول و تصاویر را دریابند برخی از مفاهیم پایه مانند طول، عرض، عمق، بلندی و امثال آن را تشخیص دهند. این عملیات مستلزم مهارت‌های استدلال دیداری فضایی است؛ بنابراین در این زمینه نیاز است که خانواده، مهدکودک‌ها و مراکز پیش‌دبستانی اهتمام جدی داشته باشند.

۳-۴. مهارت‌های اجتماعی عاطفی

یکی دیگر از مهارت‌هایی که بر سنجش آمادگی تحصیلی کودکان مؤثر است، مهارت‌های اجتماعی عاطفی است که در این پژوهش به تعامل با هم‌سالان و تعامل با بزرگسالان افزوده شده است. هرچند که در آزمون‌های معروف آمادگی تحصیلی مانند گام نخست و دابرون ۲، به این مقوله مهم تأکید نشده و مورد سنجش قرار نمی‌گیرد و در معرفی ابعاد آمادگی تحصیلی در پژوهش‌هایی مانند دهنام (۲۰۰۶م) به آن پرداخته نشده است، اما یافته‌های این پژوهش با نتایج پژوهش‌هایی مانند موسسه تحقیقاتی استنفورد (۲۰۱۳م)؛ ابوطالب (۲۰۱۳)؛ بلر و راوور (۲۰۱۵)؛ کاگان (۱۹۹۰م)؛ اوکتی و انوتکان (۲۰۰۳م)؛ براون (۲۰۱۵)؛ یانگ و لینجان (۲۰۱۶)؛ گروه آموزش کنتاکی (۲۰۱۹م)؛ کای (۲۰۱۸م)؛ گایگر (۲۰۱۹م)؛ دانگل و شرستا (۲۰۱۹م)، ریکاردی و همکاران (۲۰۲۱م) همخوانی دارد. به‌هرحال یکی از سودمندی‌های این یافته در مقایسه با فقدان این مقوله در برخی از پژوهش‌ها در این است که سنجش مهارت‌های اجتماعی عاطفی کودکان مستلزم حضور و شرکت فعال والدین است. تحقیقات نشان داده است مهارت‌های اجتماعی عاطفی پیش‌بینی‌کننده آمادگی تحصیلی بوده (Mann & et al. 2017) و سازگاری اجتماعی عاطفی کودکان به اندازه آمادگی شناختی و تحصیلی برای موفقیت در مدرسه مهم است. کودکانی که در توجه کردن، پیروی از دستورات معلم، هماهنگی با دیگران و کنترل احساسات منفی مشکل دارند، در مدرسه عملکرد کمتری دارند. آنها به احتمال زیاد توسط همکلاسی‌ها طرد می‌شوند و بازخورد مثبت کمتری از معلمان دریافت می‌کنند (Dow, 2015; Le & et al, 2019; Webster-Stratton & Reid, 2004).

۳-۵. شایستگی‌های عمومی

شایستگی‌های عمومی از دیگر عوامل مؤثر در سنجش آمادگی تحصیلی کودکان پایه اول است که در این مطالعه به دو مجموعه نگرش به یادگیری و مسئولیت‌پذیری تقسیم‌بندی شده است. این نتیجه منعکس‌کننده نتایج مطالعات قبلی مانند دنهام (۲۰۰۶م)؛ کوئین (۲۰۱۰م)؛ یونیسف (۲۰۱۲م)؛ ابوطالب (۲۰۱۳م)؛ بلر و راور (۲۰۱۵م)؛ اوکتی و انوتکان (۲۰۱۵م)؛ کای (۲۰۱۸م)؛ دانگل و شرستا (۲۰۱۹م)؛ ریکاردی و همکاران (۲۰۲۱م) است که به بررسی ابعاد آمادگی تحصیلی کودکان پرداخته‌اند. نگرش به یادگیری مجموعه‌ای از مهارت‌های عمومی است که کنجکاوی، پشتکار، برنامه‌ریزی و مشارکت در یادگیری گروهی را در بر می‌گیرد. این مهارت‌ها نقش کلیدی در یادگیری کودکان ایفا می‌کنند و آمادگی تحصیلی را در ریاضی و زبان پیش‌بینی می‌کنند (Bustamante & et al, 2017). کوئین، حس کنجکاوی و تمایل به یادگیری را خصیصه اصلی و تعیین‌کننده در آمادگی تحصیلی کودکان می‌داند (Quinn, 2010) و از نظر جیرات کنجکاوی می‌تواند باعث جستجوی اطلاعات جدید از طرف کودک شود (Jirout, 2020)، حس طرح پرسش از طرف وی را برانگیزد، و علاوه بر آن اطلاعات و دانش قبلی و مرتبط با موقعیت فعلی را در او فعال می‌کند. از نظر شا و همکاران کنجکاوی یک عامل مهم و در عین حال کمتر شناخته‌شده در پیشرفت تحصیلی است که پرورش آن می‌تواند پیشرفت تحصیلی کودک را بهینه کند (Shah & et al, 2018). مسئولیت‌پذیری کودکان در مهارت‌هایی مانند خودیاری در خوردن، خودیاری در پوشیدن، خودیاری در نظافت، محافظت از خود و استفاده از امکانات بهداشتی و عمومی نمود پیدا می‌کند (Matson & Hong, 2019)؛ سلطانی نژاد و همکاران، (۲۰۲۱م) و باعث می‌شود که کودکان احساس کنند اعضای ارزشمند خانواده و اجتماع هستند؛ این مؤلفه باعث رشد مهارت‌های اجتماعی، احساس هویت، و تعلق در کودکان می‌شود. هرچند که فرآیند مسئولیت‌پذیری همزمان با شروع تحصیل رسمی کودکان خردسال انجام می‌شود، اما بیشتر توسط مدرسه نادیده گرفته می‌شود (Ames, 2013). شواهد

نشان‌دهنده تأثیر مهارت‌های خودیاری و مسئولیت‌پذیری بر عملکرد تحصیلی کودکان است (Savina, 2021; Savina, 2021; Ndung'u, 2021; Lenes & et al, 2020).

نتیجه‌گیری

هدف مطالعه حاضر شناسایی ابعاد، مؤلفه‌ها و نشانگرهای آمادگی تحصیلی کودکان بدو ورود به دبستان بود. یافته‌های این مطالعه، که اولین تلاش برای بررسی کامل ابعاد و نشانگرهای تشکیل‌دهنده آمادگی تحصیلی است، نشان داد که در مجموع، پنج عامل کلی مهارت‌های حرکتی؛ مهارت‌های گفتار و زبان؛ مهارت‌های شناختی؛ مهارت‌های اجتماعی عاطفی؛ و شایستگی‌های عمومی، ابعاد زیربنایی آمادگی تحصیلی را تشکیل می‌دهند. این ترکیب نتایج اطمینان‌بخش و دلگرم‌کننده، دست کم از دو جنبه‌ی عمده قابل توجه است. نخست اینکه، ضمن تأکید بر چندبعدی بودن آمادگی تحصیلی کودکان، با ارائه یک مدل مفهومی، درک جدیدی از این زمینه رو به رشد ارائه می‌کند. این درک جدید می‌تواند مبنا و زمینه‌ای برای تحقیقات آینده فراهم نماید و از این منظر به حجم رو به رشد ادبیات مربوطه اضافه می‌کند، بنابراین هم برای سیاست‌گذاران و هم برای پژوهشگران در طراحی و تدوین مطالعات پژوهشی قابل استفاده است؛ ثانیاً پیامدهای مهمی مانند ساخت ابزارهای مبتنی بر این مدل نظری و اصلاح برنامه‌های ساختاری دوره پیش‌دبستانی خواهد داشت؛ بنابراین، اگر چه این مطالعه بر روی تعیین ابعاد آمادگی تحصیلی متمرکز است، یافته‌ها ممکن است به خوبی بر روی سیاست‌گذاری‌ها در زمینه آمادگی تحصیلی و ابزارهای سنجش آن تأثیر بگذارد.

هرچند که مطالعه حاضر به درک ما از آمادگی تحصیلی می‌افزاید، اما به سبب اینکه آمادگی تحصیلی موضوعی جالب، رو به رشد و فراگیر است، پیشنهاد می‌شود تحقیقات بیشتر و گسترده‌تری برای تعیین دقیق‌تر ابعاد و نشانگرهای آن انجام شود؛ به همین منظور لازم است در پژوهش‌های بعدی منابع بیشتری برای جمع‌آوری داده مورد استفاده قرار گیرد؛ از دیدگاه والدین، مربیان پیش‌دبستانی و کتاب‌های درسی پیش‌دبستانی

دیگر استان‌ها برای استخراج نشانگرهای این سازه مهم استفاده شود؛ برای ارزیابی این مدل، مطالعات اساسی از سر گرفته شود؛ با استناد به این مدل، نسبت به ساخت، رواسازی و هنجاریابی ابزارهای سنجش آمادگی تحصیلی کودکان اقدام شود؛ با اتکا به داده‌های کمی، نسبت به تدوین یک مدل تبیینی اقدام لازم صورت گیرد تا سهم عوامل مؤثر در آمادگی تحصیلی مشخص شود؛ و با توجه به این مدل، اهداف دوره پیش‌دبستانی بازنگری شود.

فهرست منابع

۱. آناستازی، ا. (۱۳۸۶). روان آزمایی (مترجم: محمدنقی براهنی). تهران: انتشارات دانشگاه تهران. [سال انتشار به زبان اصلی، ۱۹۷۶].
۲. بهاری، ام‌البین. (۱۳۸۹). بررسی میزان موفقیت آزمون غربالگری آمادگی تحصیلی گام نخست و گام دوم در پیش‌بینی عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان سال اول ابتدایی شهرستان اراک؛ در یک دوره ۵ ساله: از سال ۱۳۸۳ الی ۱۳۸۸. دانشگاه الزهراء ع.ت.ج.، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی.
۳. حاج نوروزی، سعیده. (۱۳۹۰). بررسی عملی‌بودن، اعتباریابی و رواسازی آزمون آمادگی تحصیلی متروپالیتن. دانشگاه آزاد اسلامی. واحد تهران مرکزی. دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی.
۴. ریاحی‌نژاد، حسین؛ رزاقی، هادی. (۱۳۹۸). مجموعه مصوبات شورای عالی آموزش و پرورش. تهران: انتشارات سادس.
۵. عابدی جعفری، حسن؛ تسلیمی، محمدسعید؛ فقیهی، ابوالحسن و شیخزاده، محمد. (۱۳۹۰). تحلیل مضمون و شبکه مضامین: روشی ساده و کارآمد برای تبیین الگوهای موجود در داده‌های کیفی. اندیشه مدیریت راهبردی (اندیشه مدیریت)، ۵(۲)، صص ۱۵۱-۱۹۸.
۶. قاسمی، حمید و همکاران. (۱۴۰۰). مرجع پژوهش. تهران: انتشارات اندیشه آرا.
۷. گال، مردیت؛ بورگ، والتر؛ گال، جویس. (۱۳۹۷). روش‌های تحقیق کمی و کیفی در علوم تربیتی و روان‌شناسی (مترجم: احمدرضا نصر و همکاران). تهران: سمت [سال انتشار به زبان اصلی، ۱۹۹۶].
۸. میرزمانی، سمیرا سادات. (۱۳۹۲). ویژگی‌های روان‌سنجی آزمون سنجش آمادگی ورود به مدرسه برکن (نسخه سوم). دانشگاه آزاد اسلامی. واحد تهران مرکزی. دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی.
۹. نوائی، خدیجه. (۱۳۹۲). بررسی روایی پیش‌بین آزمون آمادگی تحصیلی طرح سنجش کودکان بدو ورود به دبستان شهر تهران. دانشگاه علامه طباطبائی. دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی.

10. Abu Taleb, T. F. (2013). Necessary school readiness skills for kindergarten success according to Jordanian teachers. *Early Child Development and Care*, 183(12), pp. 1878-1890.
11. Al-Hassan, S. M., & Lansford, J. E. (2009). Assessing the school readiness of children in Jordan. *The Journal of educational research*, 12(1), p. 4.
12. Ames, P. (2013). Learning to be responsible: Young children transitions outside school. *Learning, Culture and Social Interaction*, 2(3), pp. 143-154.
13. Blair, C., & Raver, C. C. (2015). School readiness and self-regulation: A developmental psychobiological approach. *Annual review of psychology*, 66, p. 711.
14. Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative research in psychology*, 3(2), pp. 77-101.
15. Brown, C. P. (2015). Conforming to reform: Teaching pre-kindergarten in a neoliberal early education system. *Journal of Early Childhood Research*, 13(3), pp. 236-251.
16. Bustamante, A. S., White, L. J., & Greenfield, D. B. (2017). Approaches to learning and school readiness in Head Start: Applications to preschool science. *Learning and Individual Differences*, 56, pp. 112-118.
17. Dangol, R., & Shrestha, M. (2019). Learning readiness and educational achievement among school students. *The International Journal of Indian Psychology*, 7(2), pp. 467-476.
18. Denham, S. A., Bassett, H. H., Zinsser, K., & Wyatt, T. M. (2014). How preschoolers' social-emotional learning predicts their early school success: Developing theory-promoting, competency-based assessments. *Infant and Child Development*, 23(4), pp. 426-454.
19. Dow, E. A. (2015). *The relationship between social-emotional development, academic achievement and parenting practices in young children who attend head start*: City University of New York.

20. Gan, Y., Meng, L., & Xie, J. (2016). Comparison of school readiness between rural and urban Chinese preschool children. *Social Behavior and Personality: an international journal*, 44 (9), pp. 1429-1442.
21. Geiger, R. E. (2019). Preschool Self-Regulation: A Predictor of School Readiness.
22. Greenfield, P. M., Quiroz, B., & Raeff, C. (2000). Cross-cultural conflict and harmony in the social construction of the child. *New directions for child and adolescent development*, 2000 (87), pp. 93-108.
23. Jirout, J. J. (2020). Supporting early scientific thinking through curiosity. *Frontiers in Psychology*, 11, p. 1717.
24. Kagan, S. L. (1990). Readiness 2000: Rethinking rhetoric and responsibility. *The Phi Delta Kappan*, 72(4), pp. 272-279.
25. Kartal, H., & Guner, F. (2018). A review of articles that include the schools' readiness dimension. *European Journal of Educational Research*, 7(3), pp. 431-443.
26. Kay, L. (2018). *School readiness: A culture of compliance?*, University of Sheffield,
27. Kentucky Department of Education. (2019). *School Readiness Definition*. Frankfort, ky Retrieved from <https://education.ky.gov/curriculum/conpro/prim-pre/Pages/School-Readiness-Definition.aspx>.
28. Le, V.-N., Schaack, D., Neishi, K., Hernandez, W., & Blank, R. (2019). Advanced content coverage at kindergarten: Are there trade-offs between academic achievement and social-emotional skills? *American Educational Research Journal*, 56(4), pp. 1254-1280.
29. Lenes, R., McClelland, M. M., ten Braak, D., Idsøe, T., & Størksen, I. (2020). Direct and indirect pathways from children's early self-regulation to academic achievement in fifth grade in Norway. *Early Childhood Research Quarterly*, 53, pp. 612-624.

30. Mann, T. D., Hund, A. M., Hesson-McInnis, M. S., & Roman, Z. J. (2017). Pathways to school readiness: Executive functioning predicts academic and social-emotional aspects of school readiness. *Mind, Brain, and Education, 11*(1), pp. 21-31.
31. Matson, J. L., & Hong, E. (2019). Self-help skills. *Handbook of Intellectual Disabilities: Integrating Theory, Research, and Practice*, pp. 763-773.
32. National Education Goals Panel. (1997). *Special Early Childhood Report, 1997*. Washington, DC: U.S. Government Printing Office.
33. Ndung'u, p. N. (2021). *Analysis of special needs educational support services on academic performance of learners with physical disabilities in kiambu county, kenya*.
34. Oktay, A., & Unutkan, Ö. P. (2003). İlköğretime hazır oluş ve okul öncesi eğitimle ilköğretimin karşılaştırılması. *Gelişim ve eğitimde yeni yaklaşımlar*, pp. 145-155.
35. Pace, A., Alper, R., Burchinal, M. R., Golinkoff, R. M., & Hirsh-Pasek, K. (2019). Measuring success: Within and cross-domain predictors of academic and social trajectories in elementary school. *Early Childhood Research Quarterly, 46*, pp. 112-125.
36. Pianta, R. (2002). School Readiness: A Focus on Children, Families, Communities, and Schools. The Informed Educator Series.
37. Pianta, R., C., & La Paro, K. (2003). Improving Early School Success. *Educational leadership, 60*(7), pp. 24-29.
38. Quinn, K. (2010). *Testing for kindergarten: Simple strategies to help your child ace the tests for: Public school placement, private school admissions, gifted program qualification: Simon and Schuster*.
39. Ramsook, K. A., Welsh, J. A., & Bierman, K. L. (2020). What you say, and how you say it: Preschoolers' growth in vocabulary and communication skills differentially predict kindergarten academic achievement and self-regulation. *Social Development, 29*(3), pp. 783-800.

40. Ricciardi, C., Manfra, L., Hartman, S., Bleiker, C., Dineheart, L., & Winsler, A. (2021). School readiness skills at age four predict academic achievement through 5th grade. *Early Childhood Research Quarterly*, 57, pp. 110-120.
41. Sahin, I. T., Sak, R., & Tuncer, N. (2013). Comparison of Preschool and First Grade Teachers' Views about School Readiness. *Educational Sciences: Theory and Practice*, 13(3), pp. 1708-1713.
42. Saluja, G., Scott-Little, C., & Clifford, R. M. (2000). Readiness for School: A Survey of State Policies and Definitions.
43. Savina, E. (2021). Self-regulation in preschool and early elementary classrooms: Why it is important and how to promote it. *Early Childhood Education Journal*, 49(3), pp. 493-501.
44. Shah, P. E., Weeks, H. M., Richards, B., & Kaciroti, N. (2018). Early childhood curiosity and kindergarten reading and math academic achievement. *Pediatric research*, 84(3), pp. 380-386.
45. Shallwani, S. (2009). The Social Construction of School Readiness. *Online Submission*.
46. Soltaninejad, H., Zarei, M. A., Akbarfahimi, M., Azad, A., & Rabiei, F. (2021). The Development and Validation of a Scale for the Activities of Daily Living in Iranian Children. *Basic and Clinical Neuroscience*, 12(6), p. 837.
47. SRI International. (2013). *School Readiness Assessment 2012*. Retrieved from california:
<https://www.siliconvalleycf.org/sites/default/files/publications/2012-silicon-valley-school-readiness-assessment.pdf>
48. Unicef. (2012). School readiness: A conceptual framework. *United Nations Children's Fund: New York*.
49. Van Kleeck, A., & Schuele, C. M. (2010). Historical perspectives on literacy in early childhood.

50. Webster-Stratton, C., & Reid, M. J. (2004). Strengthening Social and Emotional Competence in Young Children—The Foundation for Early School Readiness and Success: Incredible Years Classroom Social Skills and Problem-Solving Curriculum. *Infants & Young Children, 17*(2), pp. 96-113.

References

1. Abedi Jafari, H., Taslimi, M. S., Faghihi, A. H., & Sheikhzadeh, M. (1390 AP). Content analysis and thematic network: A simple and efficient method for exploring patterns in qualitative data. *Strategic Management Thinking*, 5(2), pp. 151-198. [In Persian]
2. Abu Taleb, T. F. (2013). Necessary school readiness skills for kindergarten success according to Jordanian teachers. *Early Child Development and Care*, 183(12), pp. 1878-1890.
3. Al-Hassan, S. M., & Lansford, J. E. (2009). Assessing the school readiness of children in Jordan. *The Journal of educational research*, 12(1), p. 4.
4. Ames, P. (2013). Learning to be responsible: Young children transitions outside school. *Learning, Culture and Social Interaction*, 2(3), pp. 143-154.
5. Anastasi, A. (1386 AP). *Psychological Testing* (M. N, Barahani, Trans.). Tehran: University of Tehran Press. [In Persian]
6. Bahari, O. (1389 AP). *An investigation of the success rate of the screening test for academic readiness, first and second steps, in predicting the academic performance of first-grade students in Arak city; during a 5-year period: from 1383 to 1388*. Al-Zahra University, Faculty of Education and Psychology. [In Persian]
7. Blair, C., & Raver, C. C. (2015). School readiness and self-regulation: A developmental psychobiological approach. *Annual review of psychology*, 66, p. 711.
8. Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative research in psychology*, 3(2), pp. 77-101.
9. Brown, C. P. (2015). Conforming to reform: Teaching pre-kindergarten in a neoliberal early education system. *Journal of Early Childhood Research*, 13(3), pp. 236-251.
10. Bustamante, A. S., White, L. J., & Greenfield, D. B. (2017). Approaches to learning and school readiness in Head Start: Applications to preschool science. *Learning and Individual Differences*, 56, pp. 112-118.

11. Dangol, R., & Shrestha, M. (2019). Learning readiness and educational achievement among school students. *The International Journal of Indian Psychology*, 7(2), pp. 467-476.
12. Denham, S. A., Bassett, H. H., Zinsser, K., & Wyatt, T. M. (2014). How preschoolers' social-emotional learning predicts their early school success: Developing theory-promoting, competency-based assessments. *Infant and Child Development*, 23(4), pp. 426-454.
13. Dow, E. A. (2015). *The relationship between social-emotional development, academic achievement and parenting practices in young children who attend head start*: City University of New York.
14. Gall, M., Borg, W., & Gall, J. (1397 AP). *Quantitative and Qualitative Research Methods in Education and Psychology (Translated by Ahmadreza Nasr and colleagues)*. Tehran: Samt. [In Persian]
15. Gan, Y., Meng, L., & Xie, J. (2016). Comparison of school readiness between rural and urban Chinese preschool children. *Social Behavior and Personality: an international journal*, 44(9), pp. 1429-1442.
16. Geiger, R. E. (2019). Preschool Self-Regulation: A Predictor of School Readiness.
17. Ghassemi, H et.al. (1400 AP). *Research reference*. Tehran: Andisheh Ara. [In Persian]
18. Greenfield, P. M., Quiroz, B., & Raeff, C. (2000). Cross-cultural conflict and harmony in the social construction of the child. *New directions for child and adolescent development*, 2000, (87), pp. 93-108.
19. Haj Norouzi, S. (1390 AP). *Practicality, validation, and standardization study of the Metropolitan Readiness Test*. Islamic Azad University, Central Tehran Branch, Faculty of Psychology and Education Sciences. [In Persian]
20. Jirout, J. J. (2020). Supporting early scientific thinking through curiosity. *Frontiers in Psychology*, 11, p. 1717.

21. Kagan, S. L. (1990). Readiness 2000: Rethinking rhetoric and responsibility. *The Phi Delta Kappan*, 72(4), pp. 272-279.
22. Kartal, H., & Guner, F. (2018). A review of articles that include the schools' readiness dimension. *European Journal of Educational Research*, 7(3), pp. 431-443.
23. Kay, L. (2018). *School readiness: A culture of compliance?*, University of Sheffield.
24. Kentucky Department of Education. (2019). *School Readiness Definition*. Frankfort, Retrieved from <https://education.ky.gov/curriculum/conpro/prim-pre/Pages/School-Readiness-Definition.aspx>.
25. Le, V.-N., Schaack, D., Neishi, K., Hernandez, W., & Blank, R. (2019). Advanced content coverage at kindergarten: Are there trade-offs between academic achievement and social-emotional skills? *American Educational Research Journal*, 56(4), pp. 1254-1280.
26. Lenex, R., McClelland, M. M., ten Braak, D., Idsøe, T., & Størksen, I. (2020). Direct and indirect pathways from children's early self-regulation to academic achievement in fifth grade in Norway. *Early Childhood Research Quarterly*, 53, pp. 612-624.
27. Mann, T. D., Hund, A. M., Hesson-McInnis, M. S., & Roman, Z. J. (2017). Pathways to school readiness: Executive functioning predicts academic and social-emotional aspects of school readiness. *Mind, Brain, and Education*, 11(1), pp. 21-31.
28. Matson, J. L., & Hong, E. (2019). Self-help skills. *Handbook of Intellectual Disabilities: Integrating Theory, Research, and Practice*, pp. 763-773.
29. Mirzamani, S. S. (1392 AP). *Psychometric characteristics of the Barkan School Readiness Assessment Test* (3rd ed.). Islamic Azad University, Central Tehran Branch, Faculty of Psychology and Education Sciences. [In Persian]

30. National Education Goals Panel. (1997). *Special Early Childhood Report, 1997*. Washington, DC: U.S. Government Printing Office.
31. Navaei, K. (1392 AP). *Validity examination of the predictive power of the School Readiness Assessment Test for children entering elementary school in Tehran*. Allameh Tabataba'i University, Faculty of Psychology and Education Sciences. [In Persian]
32. Ndung'u, p. N. (2021). *Analysis of special needs educational support services on academic performance of learners with physical disabilities in kiambu county, kenya*.
33. Oktay, A., & Unutkan, Ö. P. (2003). İlköğretim hazırlık ve okul öncesi eğitimle ilköğretimin karşılaştırılması. *Gelişim ve eğitimde yeni yaklaşımlar*, pp. 145-155.
34. Pace, A., Alper, R., Burchinal, M. R., Golinkoff, R. M., & Hirsh-Pasek, K. (2019). Measuring success: Within and cross-domain predictors of academic and social trajectories in elementary school. *Early Childhood Research Quarterly*, 46, pp. 112-125.
35. Pianta, R. (2002). *School Readiness: A Focus on Children, Families, Communities, and Schools*. The Informed Educator Series.
36. Pianta, R., C., & La Paro, K. (2003). Improving Early School Success. *Educational leadership*, 60(7), pp. 24-29.
37. Quinn, K. (2010). *Testing for kindergarten: Simple strategies to help your child ace the tests for: Public school placement, private school admissions, gifted program qualification*: Simon and Schuster.
38. Ramsook, K. A., Welsh, J. A., & Bierman, K. L. (2020). What you say, and how you say it: Preschoolers' growth in vocabulary and communication skills differentially predict kindergarten academic achievement and self-regulation. *Social Development*, 29(3), pp. 783-800.

39. Riahi-nejad, H., & Razqi, H. (1398 AP). *Compilation of resolutions by the Supreme Council of Education and Training*. Tehran: Sades. [In Persian]
40. Ricciardi, C., Manfra, L., Hartman, S., Bleiker, C., Dineheart, L., & Winsler, A. (2021). School readiness skills at age four predict academic achievement through 5th grade. *Early Childhood Research Quarterly*, 57, pp. 110-120.
41. Sahin, I. T., Sak, R., & Tuncer, N. (2013). Comparison of Preschool and First Grade Teachers' Views about School Readiness. *Educational Sciences: Theory and Practice*, 13(3), pp. 1708-1713.
42. Saluja, G., Scott-Little, C., & Clifford, R. M. (2000). *Readiness for School: A Survey of State Policies and Definitions*.
43. Savina, E. (2021). Self-regulation in preschool and early elementary classrooms: Why it is important and how to promote it. *Early Childhood Education Journal*, 49(3), pp. 493-501.
44. Shah, P. E., Weeks, H. M., Richards, B., & Kaciroti, N. (2018). Early childhood curiosity and kindergarten reading and math academic achievement. *Pediatric research*, 84(3), pp. 380-386.
45. Shallwani, S. (2009). The Social Construction of School Readiness. *Online Submission*.
46. Soltaninejad, H., Zarei, M. A., Akbarfahimi, M., Azad, A., & Rabiei, F. (2021). The Development and Validation of a Scale for the Activities of Daily Living in Iranian Children. *Basic and Clinical Neuroscience*, 12(6), p. 837.
47. SRI International. (2013). *School Readiness Assessment 2012*. Retrieved from <https://www.siliconvalleycf.org/sites/default/files/publications/2012-silicon-valley-school-readiness-assessment.pdf>
48. Unicef. (2012). School readiness: A conceptual framework. *United Nations Children's Fund: New York*.

49. Van Kleeck, A., & Schuele, C. M. (2010). Historical perspectives on literacy in early childhood.
50. Webster-Stratton, C., & Reid, M. J. (2004). Strengthening Social and Emotional Competence in Young Children—The Foundation for Early School Readiness and Success: Incredible Years Classroom Social Skills and Problem-Solving Curriculum. *Infants & Young Children, 17*(2), pp. 96-113.

